



دانشکده: پرستاری و مامایی	گروه آموزشی: مامایی
نام درس: بیماری های داخلی و جراحی در بارداری و زایمان (بارداری و زایمان ۲) نیمسال: دوم - ۱۴۰۲-۱۴۰۳	

نام و شماره درس: بارداری و زایمان ۲، کد درس: ۱۹۲۶	رشته و مقطع تحصیلی: مامایی-کارشناسی ناپیوسته
روز و ساعت برگزاری: دوشنبه . ساعت ۸-۱۰	محل برگزاری: پردیس دانشگاه علوم پزشکی نیشابور
تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۱ واحد نظری	
دروس پیش نیاز: بارداری و زایمان غیر طبیعی (بارداری و زایمان ۱)، فیزیوپاتولوژی و بیماریهای داخلی ۱، فیزیوپاتولوژی و بیماریهای داخلی ۲، فیزیوپاتولوژی و بیماریهای جراحی	
نام مدرسین: زهرا کمالی	نام مسئول درس: زهرا کمالی
آدرس دفتر: بیمارستان حکیم نیشابور، میدان باغرود، دانشکده پرستاری و مامایی	تلفن و روزهای تماس: داخلی ۳۶۴ - ۴۲۶۳۸۰۰۱ سه روز اول هفته آدرس Email: kamaliz@nums.ac.ir

هدف / اهداف کلی درس در ابعاد دانشی، نگرشی و مهارتی:
<p>۱- شناخت نیازهای اساسی و تشخیص حالات انسان در هنگام سلامت و بیماری به ویژه زن باردار مبتلا به بیماری های داخلی و جراحی و اثرات آن در بارداری و زایمان و بالعکس، تشخیص مشکلات و احتیاجات مادر و اخذ تصمیم مناسب در انتخاب اولویتها در جهت اجرای مراقبتهای مربوطه (حیطه دانشی)</p> <p>۲- کاربرد یافته های علمی در ارائه خدمات به زنان باردار بیمار و آسیب پذیر و فراهم آوردن کمکهای پزشکی لازم در موارد لزوم (حیطه مهارتی)</p> <p>۳- تشخیص مسوولیتها و محدودیتهای حرفه ای، پایبند بودن به رعایت اصول اخلاقی و موازین اسلامی به هنگام ارائه خدمات به منظور حفظ جان مادر و بچه و تامین سلامت آنها (حیطه نگرشی)</p>

اهداف اختصاصی (ویژه) درس در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی:
۱. آشنایی با ارزیابی وضعیت مادر.
دانشجو قادر باشد:
حیطه شناختی
<ul style="list-style-type: none"> ➤ دگرگونی های فیزیولوژیک ایجاد شده در مقادیر آزمایشگاهی را توضیح دهد. ➤ نحوه تجویز داروها در خلال بارداری را توضیح دهد. ➤ اثرات جراحی و هوشبری بر نتایج بارداری را توضیح دهد. ➤ روشهای تصویر برداری و اولتراسوند تروما (عیر نافذ، نافذ، درمان) را بداند را توضیح دهد.
حیطه عاطفی
<ul style="list-style-type: none"> ➤ برای کسب اطلاعات کامل از وضعیت مادر احساس مسئولیت نماید. ➤ برای انجام صحیح تکالیف حساسیت نشان دهد.

۲. آشنایی با بیماری های قلبی در بارداری.

دانشجو قادر باشد:

حیطه شناختی

- تغییرات فیزیولوژیک قلب در دوران بارداری را توضیح دهد.
- شیوع و مورثالیتی و موربیدیتته بیماری قلبی در بارداری را بیان کند.
- علایم بیماری قلبی در بارداری را توضیح دهد.
- انواع کلاسهای بیماری قلبی را بیان کند.
- راههای تشخیص بیماری قلبی را نام برده و توضیح دهد.
- نحوه اداره بیماران قلبی در لیبر، زایمان و دوره نفاس را توضیح دهد.

حیطه عاطفی

- برای کسب اطلاعات کامل از وضعیت قلب مادر احساس مسئولیت کند
- برای مراقبت باردار از مادر باردار مبتلا به بیماری قلبی انگیزه نشان دهد.

۳. آشنایی با بیماری های ریوی

دانشجو قادر باشد:

حیطه شناختی

- تنگی نفس در بارداری را توضیح دهد.
- نحوه تشخیص - درمان - پاتوفیزیولوژی و پیشگیری آسم را توضیح دهد.
- اثرات بارداری بر روی آسم را توضیح دهد.
- اثرات آسم بر بارداری و جنین را بیان نماید.
- مسمومیت با دی اکسید کربن را بداند.
- سیر بالینی و درمانی نارسایی حاد تنفسی را توضیح هد.

حیطه عاطفی

- برای کسب اطلاعات کامل از وضعیت مادر احساس مسئولیت کند.
- برای مراقبت از مادر باردار مبتلا به بیماری تنفسی و ریوی انگیزه نشان دهد.
- برای انجام صحیح تکالیف حساسیت نشان دهد.

۴. آشنایی با بیماری های کلیه و مجاری ادراری

دانشجو قادر باشد:

حیطه شناختی

- تغییرات فیزیولوژیک دستگاه ادراری ناشی از بارداری را توضیح دهد.
- روشهای بررسی مناسب برای بیماری های ادراری در بارداری را نام ببرد.
- باکتریوری بدون علامت را تعریف کرده و نحوه تشخیص و درمان آن را توضیح دهد.
- سیستیت و اورتریت را توضیح دهد و تدابیر درمانی را بیان کند.
- یافته های بالینی و تدابیر درمان برای پیلونفریت را بیان نماید.
- نحوه تشخیص و درمان نفرولیتباز در بارداری را شرح دهد.
- بارداری به دنبال نفرکتومی را بیان کند.
- گلوپرولوپاتی ها (گلوپرولوپاتی - حاد، مزمن - سریعا پیشرونده - سندورم نفروتیک) را توضیح دهد.
- بیماری های کلیه پلی کیستیک در بارداری را توضیح دهد.
- بیماری مزمن کلیه را بداند.
- باردار شدن پس از پیوند کلیه را توضیح دهد.
- دیالیز در زمان بارداری را بیان نماید.

- نارسایی حاد کلیه (انسدادی - ایدیوپاتیک پس از زایمان) را شرح دهد.
- حیطه عاطفی
- برای کسب اطلاعات کامل از وضعیت مادر احساس مسئولیت کند.
- برای آشنایی از مراقبت مادر باردار مبتلا به بیماری کلیوی و اداری انگیزه نشان دهد.
- برای انجام صحیح تکالیف حساسیت نشان دهد.

۵. آشنایی با بیماری های گوارشی

دانشجو قادر باشد:

- حیطه شناختی
- روشهای تشخیصی بیماری های گوارشی را توضیح دهد.
- اختلالات قسمت فوقانی دستگاه گوارش را بیان کند.
- از فواید رفلاکسی - فتق هیاتال - فتق دیافراگمی - آشالازی - زخم پپتیک - خونریزی های دستگاه گوارش فوقانی - اختلالات روده کوچک و کولون - بیماری های التهابی روده و بارداری - استومی و بارداری - انسداد روده - آپاندیسیت و کولیت حاد را توضیح دهد.
- حیطه عاطفی
- برای کسب اطلاعات کامل از وضعیت مادر احساس مسئولیت کند.
- برای انجام صحیح تکالیف حساسیت نشان دهد.

۶. آشنایی با بیماری های کبد

دانشجو قادر باشد:

- حیطه شناختی
- اتیوپاتوژنز، علائم، عوارض، تشخیص و نحوه درمان هایپیرامزیس گراویدوروم (استفراغ های شدید دوران بارداری) را شرح دهد.
- اتیوپاتوژنز، علائم، عوارض، تشخیص و نحوه درمان کلستاز داخل کبدی را شرح دهد.
- اتیوپاتوژنز، علائم، عوارض، تشخیص و نحوه درمان کبد چرب بارداری را شرح دهد.
- اتیوپاتوژنز، علائم، عوارض، تشخیص و نحوه درمان هپاتیت ویروسی مزمن را شرح دهد.
- اتیوپاتوژنز، علائم، عوارض، تشخیص و نحوه درمان هپاتیت ویروسی حاد را شرح دهد.
- انواع هپاتیت را از نظر نحوه انتقال، علائم، درمان، واکسناسیون و نحوه تشخیص و ... مقایسه نماید.
- اختلالات کبد در شرایط بیماری پره اکلامپسی و اکلامپسی را توضیح دهد.
- هماتوم های کبدی و پارگی آن را توضیح دهد.
- واریس های مری در بارداری را توضیح دهد.
- حیطه عاطفی
- برای کسب اطلاعات کامل از وضعیت سلامت کبد مادر احساس مسئولیت کند.
- برای آشنایی از مراقبت مادر باردار مبتلا به بیماری کبدی انگیزه نشان دهد.
- برای انجام صحیح تکالیف حساسیت نشان دهد.

۷. آشنایی با بیماری های خونی

دانشجو قادر باشد:

- حیطه شناختی
- علت، تشخیص و درمان کم خونی فقر آهن را بیان نماید.
- علائم و درمان کم خونی ناشی از خونریزی حاد را توضیح دهد.
- علت، تشخیص و درمان کم خونی مگالوبلاستیک را بیان نماید.
- تفاوت های مورفولوژیک آزمایشگاهی در انواع کم خونی ها (کمبود اسید فولیک و ویتامین b12) را توضیح دهد.
- کم خونی همولیتیک و علت های آن را شرح دهد.

- پلی سیتیمی و پورپورای ترومبوسیتوپنیک را توضیح دهد.
 - نحوه تشخیص و اداره شوک خونریزی و کمبود حجم خون را بیان کند.
 - نحوه تشخیص و درمان شوک سپتیسیمیک را توضیح دهد.
- حیطه عاطفی
- برای کسب اطلاعات کامل از وضعیت کم خونی مادر احساس مسئولیت کند.
 - برای آشنایی از مراقبت مادر باردار مبتلا به بیماری خونی انگیزه نشان دهد.
 - برای انجام صحیح تکالیف حساسیت نشان دهد.

۸. آشنایی با بیماری های غدد

دانشجو قادر باشد:

- حیطه شناختی
- تعریف دیابت آشکار را بیان کنید.
 - شیوع دیابت آشکار را توضیح دهید.
 - تشخیص و نحوه درمان دیابت آشکار را توضیح دهید.
 - دیابت بارداری را تعریف کنید.
 - شیوع دیابت بارداری را توضیح دهید.
 - تشخیص و نحوه درمان دیابت بارداری را توضیح دهید.
 - تفاوت های دیابت بارداری و آشکار را بیان نمایید.
 - انواع بیماری های غده تیروئید را نام ببرد.
 - نحوه تشخیص و مقادیر آزمایشگاهی در کم کاری و پرکاری تیروئید را توضیح دهد.
 - پیگیری و درمان اختلالات تیروئیدی در طی بارداری و پس از زایمان را توضیح دهد.
 - پیگیری و اقدامات لازم را در طی تیروئیدکتومی شرح دهد.
- حیطه عاطفی
- برای کسب اطلاعات کامل از وضعیت مادر احساس مسئولیت کند.
 - برای آشنایی از مراقبت مادر باردار مبتلا به بیماری های غدد انگیزه نشان دهد.
 - برای انجام صحیح تکالیف حساسیت نشان دهد.

۹. آشنایی با بیماری های اعصاب و روان

دانشجو قادر باشد:

- حیطه شناختی
- پاتوفیزیولوژی اختلالات حمله ای صرع در بارداری را توضیح دهد.
 - سردردهای میگرنی در بارداری را شرح دهد.
 - بیماری اسکروز مولتیپل را توضیح دهد.
 - بیماری هانینگتون را توضیح دهد.
 - سندروم تونل کارپل را شرح دهد.
 - تشخیص و نحوه پیگیری و درمان افسردگی پس از زایمان را توضیح دهد.
- حیطه عاطفی
- برای کسب اطلاعات کامل از وضعیت سلامت مادر احساس مسئولیت کند.
 - برای آشنایی از مراقبت مادر باردار مبتلا به بیماری های اعصاب و روان انگیزه نشان دهد.
 - برای انجام صحیح تکالیف حساسیت نشان دهد.

نیمسال اول / دوم:		جدول زمان بندی ارائه درس:		
ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس
۱	روز اول		آشنایی با ارزیابی وضعیت مادر	زهرا کمالی
۲	روز دوم		آشنایی با بیماری های قلبی در بارداری	زهرا کمالی
۳	روز سوم		آشنایی با بیماری های ریوی	زهرا کمالی
۴	روز چهارم		آشنایی با بیماری های کلیه و مجاری ادراری	زهرا کمالی
۵	روز پنجم		آشنایی با بیماری های گوارشی	زهرا کمالی
۶	روز ششم		آشنایی با بیماری های کبدی	زهرا کمالی
۷	روز هفتم		آشنایی با بیماری های خونی	زهرا کمالی
۸	روز هشتم		آشنایی با بیماری های غدد	زهرا کمالی
۹	روز نهم		آشنایی با بیماری های اعصاب و روان	زهرا کمالی

منابع اصلی درسی (فارسی و لاتین): (عنوان کتاب ، نام نویسنده ، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد).

- 1- Cunningham, Macdond, Williams obstetrics, 23Ed, apple tone & lange, 2018
- 2- Decherney, pernod, current obstetric & Gynecologic Diagnosis & Treatment, 9Ed, Appleton & lange Co,2008
- 3- Ronald S. Gibbs, David N. Danforth, Beth Y Karlan, Arthur F Haney. Danforth` S obstetrics & Gynecology. ,10 Ed. Lippincott co. 2008.
- 4- Varney, H; [et al]. "varney`s midwifety. " 4Thed. Boston: Jones and Bartlet pub, 2004.
- 5- Gabbe: Obstetrics. 2017 Churchill Livingstone.
- 6- James: High-Risk Pregnancy, 3rd. ed. - 2005 - Saunders, An Imprint of Elsevier Complimentary Access!
- 7- Creasy: Creasy and Resnik's Maternal-Fetal Medicine, 6th ed. - 2008 - Saunders, An Imprint of Elsevier Complimentary
- 8- Up to date

۹- راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان های دوستدار مادر، وزارت بهداشت- دفتر سلامت خانواده ، اداره سلامت مادران، آخرین ویرایش

منابع فرعی درس:

- ۱- پروتکل های بارداری های پرخطر
- ۲- مراغبت های ادغام یافته مادران باردار ویژه پزشک و ماما تیر ۱۴۰۱
- ۳- درسنامه مامایی مایلز، درسنامه مامایی مایلز، مارگارت اف، آخرین ویرایش
- ۴- Danforth obstetrics and gynecology diagnosis edited by james R. scoot. last edition

روش تدریس: سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی، کنفرانسهای دانشجویان، ارائه اسلاید، استفاده از وایت برد و طرح درس گروهی (TMTD) Team Member Teaching Design و روشهای بازگویی مطابق با هدف های رفتاری گفته شده، می باشد.

وظایف فراگیران: ۱. حضور منظم و شرکت فعال در کلاس ۲. انجام تکالیف محوله و ارائه کتبی مطالب به استاد در هر جلسه تدریس ۳. انجام پیش مطالعه بر اساس موضوعات و طرح های تعیین شده ۴. آمادگی برای پاسخگویی به سوالات استاد در آغاز هر جلسه کلاسی

نحوه ارزیابی دانشجو و بارم مربوطه:

* روش ارزیابی دانشجو بصورت تکوینی می باشد و دانشجو در طی دوره ارزیابی خواهد شد.

- ۱- شرکت در کنفرانس کلاسی و حضور فعال در کلاس ۱۰٪
- ۲- انجام تکالیف کلاس Oral Exam ۱۰٪
- ۳- امتحان میان ترم ۳۰٪
- ۴- امتحان پایان ترم بصورت MCQ و Modified Essay Question ۵۰٪

سیاست مسؤل دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس:

به ازای هر روز غیبت معادل ۲ نمره از نمره کل کسر می شود، در صورت داشتن ۲ غیبت غیر موجه و ۳ غیبت موجه درس مربوطه حذف خواهد شد. در صورت غیبت موجه گواهی کتبی جبران کسر را ارائه دهد.

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

- ۱- رعایت شئونات اسلامی و پوشش مناسب
- ۲- خاموش کردن تلفن همراه
- ۳- مطالعه درس قبلی پیش از ورود به کلاس
- ۴- مطالعه درس فعلی قبل از ورود به کلاس
- ۵- حضور منظم و فعال در کلاس